

gemeente
Barneveld

Raadhuisplein 2
Postbus 63
3770 AB Barneveld

Telefoon 14 0342
Fax (0342) 495 376
E-mail info@barneveld.nl
Internet www.barneveld.nl

Aan de fractie van de SGP

Geachte fractie van de SGP ,
Wij beantwoorden bij deze uw vragen van 1 mei 2023 over de netwerkcongestie.

Datum:
12 juni 2023

Ons kenmerk:
1215341

Uw brief van:
1 mei 2023

Afdeling:
Leefomgeving

Behandeld door:
J.Donner

Doorkiesnummer:
(0342) 495 338

email:
j.donner@barneveld.nl

Onderwerp:
**Vragen SGP over
netwerkcongestie**

Inleiding:

Uw fractie heeft aan ons, op grond van artikel 42 van de organisatieverordening voor de gemeenteraad, vragen gesteld over de netwerkcongestie. Uw vragen zijn voorgelegd aan netwerkbeheerder Liander, wat heeft bijgedragen aan de beantwoording.

Onze antwoorden op uw vragen:

Vraag 1: Is het college op de hoogte van de nieuwe capaciteitsproblemen? Is het college hier proactief over geïnformeerd door Liander?

Antwoord: *Ja, het college is hiervan op de hoogte en wordt regelmatig zowel ambtelijk als bestuurlijk geïnformeerd over de netwerkcongestie. Op 15 december heeft een vertegenwoordiger van Liander in de Raad van Uitvoering van de RES Foodvalley, toelichting gegeven op de congestiemelding door TenneT op 17 november 2022 voor de levering van energie naar grootverbruikers. Op 23 maart hebben de verantwoordelijke wethouders voor duurzaamheid en economie zich laten informeren door een vertegenwoordiger van Liander over de netcongestie.*

Vraag 2: Heeft het college in beeld welke ondernemers of gebieden hierdoor getroffen worden en wat dit voor de Barneveldse ondernemers betekent?

Antwoord: *De schaarstemelding van TenneT is overgenomen door Liander. Dat betekent dat alle grootverbruikers (>3x80 Ampere) vanaf dat moment een volledige transportbeperking opgelegd hebben gekregen.*

Vraag 3: In het artikel van de Barneveldse Krant wordt er gesproken over 'met name voor de grootverbruikers'. Dit suggereert dat het niet alleen een probleem is voor de ondernemers die een grootverbruikaansluiting hebben, maar bijv. ook voor woningen. Heeft het ook consequenties voor toekomstige nieuw te bouwen woningen?

Antwoord: *Op basis van een uitvraag bij de verschillende gemeenten (eind 2021) heeft Liander de geplande woningbouw opgenomen in de prognoses. Voor Barneveld zijn dat tot en met 2030 ca 5900 woningequivalenten. Na de congestiemelding van TenneT op 17 november 2022 is Liander met TenneT in gesprek over de gehanteerde zichtjaren voor de afkondiging van de schaarste. Hier is op dit moment nog geen duidelijkheid over. Er wordt in overleg met Liander en relevante afdelingen binnen de gemeente gekeken naar de mogelijkheid om prioriteit te geven aan bepaalde locaties om urgente netcongestie problemen op te lossen.*

Vraag 4: Zijn er ook problemen te verwachten met het terug leveren van zonne-energie door particulieren? Zo ja, welke wijken betreft dit?

Antwoord: *De netwerkbeheerder werkt hard om het net aan te passen zodat huishoudens hun verduurzamingsplannen kunnen uitvoeren. Eén op de drie straten gaat de komende jaren open om de verzwaring van het elektriciteitsnet te realiseren. Dit kan niet in het tempo waarop de vraag naar elektriciteit stijgt. Hierdoor kunnen na grote bedrijven nu ook consumenten en kleine ondernemingen te maken krijgen met netcongestie. Liander geeft aan dat in de nabije toekomst tijdelijk niet alle consumenten en bedrijven met een kleinverbruikaansluiting direct kunnen worden geholpen. Liander heeft daar nu al op enkele plaatsen mee te maken en voorziet dat dit aantal de komende jaren gaat oplopen.*

Om mensen zo goed mogelijk te helpen, kiest Liander er daarom voor om een deel van de nieuwe aansluitingen of verzwaringen toch te realiseren en daarmee het net tijdelijk extra te belasten. Hierdoor is het mogelijk dat spanningsproblemen toenemen. Dit varieert van het tijdelijk niet kunnen terugleveren van zonne-energie tot knipperende verlichting in huis. In een enkel geval kan de extra belasting leiden tot stroomuitval op individueel, straat- of wijkniveau. Of dat gebeurt, is afhankelijk van vraag en aanbod naar levering en van opwekking van elektriciteit op een bepaald moment en daardoor moeilijk te voorspellen. Liander monitort het net en stelt daaruit een prioriteitenlijst op vanuit de technische staat van het net

Vraag 5: Zijn er bij ondernemers 'alleen' consequenties voor de nieuwe aanvragen of ook voor de huidige bedrijven met een grootverbruikaansluiting?

Antwoord: *Het betreft nieuwe klanten die zich melden voor een nieuwe grootverbruikaansluiting met benodigd vermogen en bestaande grootverbruikklanten die meer vermogen willen contracteren.*

Vraag 6: Wat is de rol van de gemeente in deze problematiek? Te denken valt aan de rol als intermediair tussen de ondernemingen en Liander, en het gezamenlijk zoeken naar innovatieve oplossingen. Wil het college deze rol ook pro-actief op (blijven) pakken?

Antwoord: *De gemeente heeft op verschillende manieren overleg met Liander en andere partijen.*

- *Binnen de RES Foordvalley staat het onderwerp netwerkcongestie regelmatig op de agenda. De provincie houdt ons op de hoogte van de ontwikkelingen rond de Gelderse Energie Infrastructuur (GEIS), en de Provinciale Meerjaren infrastructuur Energie en Klimaat (PMIEK).*
- *Direct overleg is er tussen Liander en de gemeente Barneveld over de aanpak van wijken en de plaatsing van nieuwe middenspanningskasten. Barneveld is de eerste gemeente waarmee Liander een samenwerkingsovereenkomst heeft opgesteld. Er wordt een prioriteitenlijst opgesteld in overleg met Liander, interne partijen en de Woningstichting Barneveld. Een voorstel voor prioritering wordt aan het college voorgelegd.*
- *Bij het onderzoek naar de energiehub Harselaar werkt de gemeente samen met ondernemers, de BIK, Provincie Gelderland en de netwerkbeheerder. Het onderzoek wordt uitgevoerd door Firanr.*
- *De gemeente informeert zich via de website van Liander over de meest recente ontwikkelingen en rapporteert daarover naar het college. (zie raadsstuk <https://api1.ibabs.eu/publicdownload.aspx?site=barneveld&id=100245278.>)*

De gemeente is met andere woorden proactief op het thema netwerkversterking en werkt daarin samen met de belangrijkste stakeholders.

Vraag 7: Een van de innovatieve oplossingen die al loopt is de EnergieHUB. Wat is de stand van zaken van hiervan? Kan dit op korte termijn zorgen voor oplossingen m.b.t. de capaciteitsproblemen van het verdeelstation op de Harselaar?

Antwoord: *De definitieve resultaten van de eerste energiescan (circa 25 ondernemers) en een schets van de oplossingsrichtingen verwachten we binnen enkele weken. De eerste voorlopige resultaten zijn op 18 april met de betrokken ondernemers en de BIK gedeeld. In de vervolgstappen worden de mogelijkheden voor een energiecoöperatie onderzocht van en voor bedrijven die de verdere uitbouw en uitrol van de energie hub Harselaar kan aanjagen. Voor het vervolg zijn we ook afhankelijk van de nieuwe energiewet en de netbeheerder. Hierdoor is het lastig een tijdsplanning aan te geven.*

Blad 3

Vraag 8: Wat betekent het volraken van het elektriciteitsnet voor de stabiliteit hiervan? Zijn er in de toekomst grotere problemen te voorzien als het gaat om leveringszekerheid van elektriciteit en hoe kan de gemeente hierop anticiperen?

Antwoord: *Het college ziet signalen dat de opgaaf netcongestie groter is dan voorzien en heeft hier zorgen over.*

Op 7 juni 2023 hebben Liander en TenneT een brief gestuurd met de tussentijdse bevindingen van het congestiemanagementonderzoek FGU. Liander en TenneT zijn dringend opzoek naar flexvermogen. Dit flexvermogen wordt gezocht bij bedrijven. In de brief wordt daarom opgeroepen het webinar van 27 juni actief onder de aandacht te brengen bij de ondernemers. Het college heeft met zorg kennis genomen van de brief. Op een ander moment komt het college hier op terug, inclusief uitleg over de term 'flexvermogen'.

Liander geeft aan dat zij de belasting van het elektriciteitsnet continu monitort en bij storingen direct actie onderneemt om deze op te lossen. Waar nodig kijkt Liander naar tijdelijke oplossingen totdat het net in de wijk is uitgebreid. Bijvoorbeeld door in gesprek te gaan met klanten die op piekmomenten veel stroom gebruiken met de vraag of zij hun gebruik kunnen spreiden. Liander geeft aan dat veiligheid van het net voor hen topprioriteit is. Liander verwacht dat er op veel plaatsen meer ruimte op het net is dan tot nu toe gebruikt wordt en kijkt hoe dat stuk tijdelijk goed kan worden benut. Dit zou kunnen leiden tot spanningsklachten op specifieke plekken en tijden. Waar en wanneer dat gebeurt is lastig te voorspellen. In een enkel geval kan er een storing optreden.

Vraag 9: Liander en de gemeente Barneveld hebben een samenwerkingsovereenkomst getekend. Betekent dit dat we dit soort problemen in de toekomst eerder in beeld hebben en hier eerder oplossingen voor kunnen gaan bieden?

Antwoord: *De SOK is bedoeld om de ruimtelijke processen m.b.t. de energie infrastructuur (bijplaatsen van netstations/transformatoruimtes t.b.v. de laagspanning) soepel(er) te laten verlopen. Ook zijn we samen in gesprek over de wijken die aangepakt kunnen worden. Ook de woningstichting Barneveld is hierbij betrokken. Dit komt de uitvoering ten goede.*

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

W. Wieringa
secretaris

J. van der Tak
burgemeester